

|| taittirīyopaniṣat ||
|| ānandavallī ||

|| hariḥ om ||

saha nāvavatu | saha nau bhunaktu | saha vīryam
karavāvahai | tejasvināvadhītamastu mā vidviṣāvahai ||
om śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ |

brahmaṁ vidāpnoti param | tadeṣā bhyuktā | satyam
jñānamānantaṁ brahmā | yo veda nihitaṁ guhāyam parame
vyōman | so'snute sarvān kāmānthsaha | brahmaṇā
vipāściteti | tasmādvā etasmādātmana ākāśassambhūtaḥ |
ākāśadvāyuh | vāyoragniḥ | agnerāpaḥ | adbhyaḥprthivī |
prthivyā oṣadhayaḥ | oṣadhībhyo'nnam | annātpuruṣaḥ |
sa vā eṣa puruṣo'nnārasamayāḥ | tasyedāmeva śiraḥ |
ayam dakṣiṇaḥpakṣaḥ | ayamuttaraḥpakṣaḥ | ayamātmā |
idaṁ pucchaṁ pratiṣṭhā | tadabyeṣa śloko bhavati ||

1 ||

annādvai prajāḥprajāyante | yāḥkāśca prthivīmśritāḥ | atho
annenaiva jīvanti | athainaḍapiyantyantataḥ | annaṁhi
bhūtānām jyeṣṭham | tasmāt sarvaūṣadhamūcyate | sarvaṁ
vai te'nnamāpnuvanti | ye'nnam brahmopāsate | annaṁhi
bhūtānām jyeṣṭham | tasmāt sarvaūṣadhamūcyate |
annādbhūtāni jāyante | jātānyannena vardhante | adyate'tti
cā bhūtāni | tasmādannam taducyāta iti | tasmādvā
etasmādannārasamayāt | anyo'ntara ātmā prāṇamayāḥ |
tenaiṣa pūrṇaḥ | sa vā eṣa puruṣavidha eva | tasya
puruṣavidhatām | anvayaṁ puruṣavidhaḥ | tasya prāṇa
eva śiraḥ | vyāno dakṣiṇaḥpakṣaḥ | apāna uttaraḥpakṣaḥ |
ākāśa ātmā | prthivī pucchaṁ pratiṣṭhā | tadapyeṣa śloko

bhāvati ||

2 ||

prāṇam devā anuprāṇanti | maṇuṣyāḥ paśavaścāye | praṇo hi
bhūtānāmāyuh | tasmātsarvāyusaṃucyate | sarvameva ta
āyuryanti | ye prāṇam brahmopāsate | praṇo hi bhūtānāmāyuh |
tasmātsarvāyusaṃucyata iti | tasyaiṣa eva śārīra ātmā |
yāḥpūrvasya | tasmādvā etasmāt prāṇamayāt | anyo'ntara
ātmā manomayaḥ | tenaiṣa pūrṇaḥ | sa vā eṣa puruṣavidha
eva | tasya puruṣavidhatām | anvayaṃ puruṣavidhaḥ | tasya
yajureva śiraḥ | ṛgdakṣiṇaḥpakṣaḥ | samottaraḥpakṣaḥ |
ādeśa ātmā | atharvāṅgiraṣaḥpucchaṃ pratiṣṭhā | tadapyeṣa
śloka bhāvati ||

3 ||

yato vāco nivartante | aprāpya manasā saha | ānandaṃ
brahmaṇo vidvān | na bibheti kadācaneti | tasyaiṣa eva
śārīra ātmā | yāḥpūrvasya | tasmādvā etasmānmanomayāt |
anyo'ntara ātmā vijñānamayaḥ | tenaiṣa pūrṇaḥ | sa vā eṣa
puruṣavidha eva | tasya puruṣavidhatām | anvayaṃ
puruṣavidhaḥ | tasya śraddhaiva śiraḥ | ṛtaṃ
dakṣiṇaḥpakṣaḥ | satyamuttaraḥpakṣaḥ | yōga ātmā |
mahaḥpucchaṃ pratiṣṭhā | tadapyeṣa śloko bhāvati ||

4 ||

vijñānaṃ yajñaṃ tanute | karmāṇi tanute'pi ca | vijñānaṃ
devāssarvā | brahma jyeṣṭhamupāsate | vijñānaṃ brahma
cedveda | tasmāccenna pramādyati | śārīre pāpmano hitvā |
sarvān kāmān śamaśnuta iti | tasyaiṣa eva śārīra ātmā |
yāḥpūrvasya | tasmādvā etasmādvijñānamayāt | anyo'ntara
ātmā nandamayaḥ | tenaiṣa pūrṇaḥ | sa vā eṣa puruṣavidha
eva | tasya puruṣavidhatām | anvayaṃ puruṣavidhaḥ | tasya
priyameva śiraḥ | modo dakṣiṇaḥpakṣaḥ | pramoda

uttaraḥpakṣaḥ | ānanda ātmā | brahma pucchaṁ pratiṣṭhā |
tadapyeṣa śloko bhavati | |

5 | |

asanneva sa bhavati | asadbrahmeti veda cet | asti brahmeti
cedveda | santamenam tato viduriti | tasyaiṣa eva śārīra ātmā |
yaḥpūrvasya | athāto'nupraśnāḥ | utāvidvānamum lokam
pretya | kaścana gacchaṭi(3) | āho vidvānamum lokam pretya |
kaścitsamaśnutā(3)u | so'kāmayata | bahsuyāṁ prajāyeyeti | sa
tapo'tapyata | sa tapastaptvā | idamśarvāmasṛjata | yadidaṁ
kiñca | tatsṛṣṭvā | tadevānuprāviśat | tadanuprāviśya | sacca
tyaccābhavat | niruktaṁ cā niruktaṁ ca | nilayanam cā
nilayanam ca | vijñānam cā vijñānam ca | satyam cā nṛtaṁ ca
satyamābhavat | yadidaṁ kiñca | tatsatyamityācakṣate |
tadapyeṣa śloko bhavati | |

6 | |

asadvā idamagrā āsīt | tato vai sadajāyata |
tadātmānamśvayāmakuruta | tasmāttatsukṛtamucyāta iti |
yadvai tatsukṛtam | raso vai saḥ | rasaṁhyevāyam
labdhvā'nandī bhavati | ko hyevānyāt kaḥprānyāt |
yadeṣa ākāśa ānando na syāt | eṣa hyevānandayāti | yadā
hyevaiṣa etasminnadṛśye'nātmnye'nirukte'nilayane'bhyam
pratiṣṭhām vīndate | atha so'bhyam gāto bhavati | yadā
hyevaiṣa etasminnudaramantāram kurute | atha tasya
bhayam bhavati | tattaveva bhayam viduṣo'mānvānasya |
tadapyeṣa śloko bhavati | |

7 | |

bhīṣā'smādvātaḥpavate | bhīṣodeti sūryaḥ |
bhīṣā'smādagñiścendraśca | mṛtyurdhāvati pañcama iti |
saiṣā'nandasya mīmāṁsā bhavati | yuvā syātsādhu
yuvādhyāyakaḥ | āśiṣṭho draḍhiṣṭho baliṣṭhaḥ | tasyeyam

pr̥thivī sarvā vittasya' pūrṇāsyāt | sa eko mānuṣa' ānandaḥ |
te ye śataṁ mānuṣa' ānandaḥ | sa eko
manuṣyagandharvāṇāmānandaḥ | śrotriyasya cākāmāhatasya |
te ye śataṁ manuṣyagandharvāṇāmānandaḥ | sa eko
devagandharvāṇāmānandaḥ | śrotriyasya cākāmāhatasya |
te ye śataṁ devagandharvāṇāmānandaḥ | sa ekaḥ pitṛṇām
ciralokalokānāmānandaḥ | śrotriyasya cākāmāhatasya | te ye
śataṁ pitṛṇām ciralokalokānāmānandaḥ | sa eka ājānājānām
devānāmānandaḥ | śrotriyasya cākāmāhatasya | te ye
śatamājānājānām devānāmānandaḥ | sa ekaḥ karmadevānām
devānāmānandaḥ | ye karmaṇā devānapīyanti | śrotriyasya
cākāmāhatasya | te ye śataṁ karmadevānām devānāmānandaḥ |
sa eko devānāmānandaḥ | śrotriyasya cākāmāhatasya | te ye
śataṁ devānāmānandaḥ | sa eka indrāsyānandaḥ | śrotriyasya
cākāmāhatasya | te ya śatamindrāsyānandaḥ | sa eko
br̥haspaterānandaḥ | śrotriyasya cākāmāhatasya | te ye śataṁ
br̥haspaterānandaḥ | sa ekaḥprajapaterānandaḥ | śrotriyasya
cākāmāhatasya | te ye śataṁ prajāpaterānandaḥ | sa eko
brahmaṇa' ānandaḥ | śrotriyasya cākāmāhatasya | sa yaścāyaṁ
puruṣe | yaścāsāvādītye | sa ekaḥ | sa ya' evaṁvit |
asmāllōkātpretya | etamannamayamātmānamupāsaṁkrāmati |
etaṁ prāṇamayamātmānamupāsaṁkrāmati | etaṁ
manomayamātmānamupāsaṁkrāmati | etaṁ
vijñānamayamātmānamupāsaṁkrāmati |
etamānandamayamātmānamupāsaṁkrāmati | tadapyeṣa ślōko
bhavati ||

8 ||

yato vāco nivartante | aprāpya manasā saha | ānandaṁ brahmaṇo
vidvān | na bibheti kutaścaneti | etaṁha vā vā na tapati |

kimahaṁsādhu¹ nākara²vam | kimahaṁ pāpamakarā³vam⁴iti |
sa ya evaṁ vidvā⁵nete ātmānaṁspr⁶ṇute | ubhe hyēvaiṣa⁷ ete
ātmānaṁspr⁸ṇute | ya evaṁ veda⁹ | ityupa¹⁰niṣat¹¹ ||

9 ||

|| hariḥ o(3)m ||

|| iti ānandavallī ||